

Nr 240.

Av herr **Andersson, Gustav Emil, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om virkesmätning, m. m.

Enligt i proposition nr 95 framlagt förslag skall fr. o. m. den 1 juli 1947 ny virkesmätningsslag ersätta nu gällande lag av den 20 juni 1935 (nr 369), vilken då upphör att gälla.

Förslaget innebär i huvudsak att även södra Sveriges skogsbruk skall läggas under virkesmätningsslagen, enligt vilken dessutom enligt 1 § även rotköpt virke — »där den som driver verksamhet för förädling av virke låtit på grund av avverkningsrätt avverka virket för att använda i nämnda verksamhet» — i mätningshänseende skall likställas med köpvirke. Denna mycket väsentliga skärpning av virkesmätningsslagen motiveras med att lagens syfte skulle kunna motverkas därigenom »att köparna allmänt överge till att förvärva virke medelst rotköp.» (s. 55).

Det bör därför framhållas, att inom stora delar av södra Sverige försäljning av rotposter sedan många år är den normala försäljningsmetoden. Som ett exempel kan nämnas Jönköpings län, där enbart genom skogs-vårdsstyrelsens försorg år 1946 utstämplades och rotkuberades ca 780 000 m³sk fördelat på ca 5 000 rotposter och, för att taga förra högkonjunkturen år 1937, ca 765 000 m³sk på ca 4 400 poster. Domänverket och de ecklesiastiska skogarna tillämpa i huvudsak samma försäljningsmetod.

Denna försäljnings- och utdrivningsmetods framgång beror på en i vissa avseenden högt rationaliserad utdrivningsteknik, baserad på att det avver-kade virket i möjligaste mån utan onödiga uppläggningar och förflyttningar jämnt flyter fram från hygget, via utsläpning för direkt lastning på lastbil och avlastning direkt hos förädlingsindustrien. Genom att många sortiment ex. savbarkad massaved och lövvirke sommaravverkas kan avverknings-säsongen uttänjas. Varje köpare kan till det yttersta utnyttja virket för sina specialändamål. Ofta åtar sig säljaren själv huggning och utsläpning, likvi-derad efter rotkubik. Systemets effektivitet har möjliggjort både goda ar-betsförtjänster och rotnetton.

Skulle en virkesmätning enligt nu gällande inmätningssformer införas i denna arbetskedja, måste den medföra en mycket väsentligt ökad arbetsåt-gång med åtföljande kostnader, utan att vare sig köpare, säljare eller skogs-arbetare egentligen vunnit något.

En mycket grov kalkyl anger, att då drivningen avser i Småland vanliga

sortiment, spridda avverkningar och växlande avverkningstider komma mätningdagsverken för 5 000 rotposter att utgöra 20 000 dagsverken plus resor. Intet har räknats för fördyrad uppläggning och anordnande av vältplatser, eventuell toppbarkning av timret (svarande mot 5—10 % nyinförd helbarkning), väntetid för mätning och mätsbesked, försvårad lastning genom större upplag o. s. v. och fördyrad uppläggning vid sågarna. Inom södra Sverige förekomma mycket sällan de uppläggningsmöjligheter, som norrlandsvattendragen erbjuder.

Det hela rör sig om införande av mycket väsentligt utökade arbets- och kostnadsmoment i en tid, då vi knappast ha arbetskraft till det nödvändigaste. Det synes oss därför för stora delar av södra Sveriges skogsbruk betydelsefullt, om rotköpen kunde helt undantagas från lagens tillämpning eller om i varje fall lagen utformades så att generellt undantag från virkesmätningens tillämpning i detta avseende kunde medges län eller länsdelar, där i skogsbruket intresserade myndigheter och organisationer så tillrådde. Då lagen är utformad som en fullmaktslag, torde ett tillmötesgående av dessa önskemål icke möta svårigheter.

Det synes oss som om större trygghet för skogsbruket och väsentligt minskat arbete för skogsstyrelsen skulle vinnas vid lagens tillämpning om i lagens 1 § andra stycket tillades exempelvis orden: »Dylikt undantag må med hänsyn till rådande lokala förhållanden generellt meddelas för län eller länsdel på framställning av inom området verkande myndigheter samt organ inom skogsbruk och trävaruhantering.»

Ett tillägg av detta innehåll skulle väsentligt öka möjligheterna för virkesmätningens genomförande i de delar av landet, där den kan anses önskvärd, utan att övriga landsdelars skogshantering i onödan betungas. Vårt yrkande är alltså, att lagen måtte kompletteras med nyss nämnda tillägg.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 95 med förslag till lag om virkesmätning, m. m., måtte för sin del besluta ovan angiven ändring;

samt att vederbörande utskott måtte låta utarbета förslag till härav föranledda lagtextändringar.

Stockholm den 20 mars 1947.

Gust. E. Andersson.

V. Ljungdahl.

Eskil Albertsson.

J. B. Johansson.

Jones Erik Andersson.

Gunnar Lodenius.